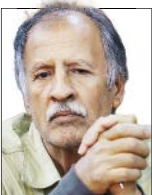

جشنواره فیلم فجر همواره در شتاب زندگی!

مهم‌ترین و موثرترین زیرمجموعه وزارت‌ارشاد پس از کش و قوس‌هایی چند، بالاخره رئیس خود را شناخت، اما چنین به نظر می‌رسد که جشنواره فیلم فجر به رنج فشرده‌گی در زمان

مبتلاست. محمد خراعی (رئیس پیشین سازمان سینمایی) با این‌که حکم‌دبیری جشنواره فیلم فجر در کشوی میزش دارد در آخرین گفت‌وگویش، تلویحاً دبیری چهل‌وسومین جشنواره فیلم فجر را منوط به ماندنش در مقام ریاست سازمان سینمایی اعلام کرده بود و حالا با توجه به این‌که راند فریدزاده به جای ایشان ساکن اداره سینمای کشور را برعهده گرفته، بنابراین چنانچه محمد خراعی بر کناره‌گیری اش از مسئولیت جشنواره ایستاده باشد، دبیری مهم‌ترین و بزرگ‌ترین رخداد فرهنگی-هنری کشور نیز در حاله‌ای از ابهام قرار دارد. متأسفانه به طول انجامیدن انتخاب و صدور حکم رئیس تازه سازمان (تا رسیدن به فصل فعالیت جشنواره‌ها) نشان‌دهنده بی‌انگیزگی در برخی مسئولیت‌ها و پست‌های سازمانی دارد. رئیس سازمان سینمایی انتخاب شد و حتما کار سخت و حساس وزیر ارشاد در انتخاب گزینه مناسب ریاست سازمان سینمایی را مدنظر داریم، اما به‌درازا کشیدن این مورد مهم را هم نوعی کم‌تدبیری مشاوران مربوطه می‌دانیم که چرا پیش ازاین توانسته‌اند به فرد موردتفاهم خود دست بایند، البته واقعیم که خروجی دوران ریاست خراعی کار وزیر را دشوار کرده بود؛ چراکه به تأیید بسیاری از کارشناسان بی‌حب و بغض و به‌دور از حلقه‌های سیاسی-تشکیلاتی، سینمای کشور صعب‌ترین و پرحاشیه‌ترین دوران خود را تحت‌قیمومیت خراعی از سر گذراند تا حدی که رونق بخش‌های مهمی از سینما نیز قابل دفاع است. حتی اگر بپذیریم که ضعف و نقایصی در این دوره بوده – اما رسیدن سینما از وضعیت تعطیلی به شرایط قابل تأیید، اتفاق کم و کوچکی نیست، بازگردیم به مطلب این مطلب که موضوع جشنواره فیلم فجر است. تاریخ جشنواره فیلم فجر نشان می‌دهد که بهترین دوره‌هایش را در شرایطی پشت‌سر گذاشته که عوامل اجرایی و سازمان جشنواره فرصت لازم را در رعایت تقویم برپایی و رفق و ففق امور اجرایی-فکری نداشته‌اند. واقعیت این‌که در اغلب دوره‌ها شتاب‌زدگی بر همه امور جشنواره مستولی بوده است. البته منظور این نیست که فشرده‌گی زمان، باعث و بانی افت کیفی جشنواره در دوره‌های مختلف بوده، ولی نمی‌توان این مولفه را هم نادیده گرفت تا حدی که می‌شود با قاطعیت گفت اصلی‌ترین علت بی‌رغمی و پرحاشیه شدن جشنواره، خصوصاً در حوزه داری و تثبیت جدول فیلم‌ها همین زمان محدود و کمبود وقت در زمینه مورد بحث بوده‌است. مثلاً همین امسال را در نظر بگیرید که تا آغاز ثبت‌نام آثار فقط چیزی بیشتر از ۲۰ روز زمان باقی مانده است. یعنی شروع عملی جشنواره را باید ۱۵ آبان در نظر بگیریم درحالی که هنوز نه‌تنها کادרהای اصلی و مسئول بخش‌های این رویداد تعیین و اعلام نشده که هیچ تبلیغ، ترویج، بحث و نظری پیرامون تیتراهای فراخوان در نسبت با گاهشمار جشنواره مطرح نشده است. متأسفانه این جریان ساززترین رویداد فرهنگی-هنری و قدیمی‌ترین رخداد سینمایی پس از انقلاب همواره قربانی کشمکش‌های سیاسی و سهم‌خواهان فراقانونی شده است. وقتی می‌دانیم و شاهدیم که فستیوال‌های یازند جهانی در طول سال فعال هستند و مجریانش در فکر شکارهای داخلی و بین‌المللی‌اند، آن‌وقت جشنواره ما که قرار است به رقابت با دیگران بپردازد، کمتر سالی بوده که با فراغ بال دست‌اندرکارانش برگزار شود. خلاصه این‌که اگر در بر همین پاشنه پجرخود و رئیس جدید به قول معروف دست نجباند و تکلیف تیم اجرایی جشنواره را زودتر معلوم نکند، دوره پیش‌رو نیز در زمره سال‌هایی خواهد بود که جشنواره با کم‌وکسری و ضعف‌های بدیهی برگزار خواهد شد. مگر این‌که فریدزاده و خراعی بر حساسیت موضوع متمرکز شوند و این هشدار را برتابند.

انیمیشن بیعی قهرمان که اکران بین‌المللی خود را از کشورهای قزاقستان و آذربایجان شروع کرده بود حالا در سینماهای کشور ترکیه یکه‌تازی می‌کند. این انیمیشن در راستای سند تحول سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با رویکرد افزایش سهم ایران در بازار صنایع فرهنگی، اوایل مهر نمایش پویانمایی «بیعی قهرمان» محصول سازمان هنری و رسانه‌ای اوج در ۱۷۲۲ سینمای ۴۳ شهر ترکیه به نمایش گذاشته شد.

اکران گسترده بیعی در ۴۳ شهر ترکیه

که اغلب فیلمسازان جوان جهان عرب به‌دنبال روایت‌ها و داستان‌هایی هستند که ریشه‌های هویتی در این منطقه را نشان می‌دهد. اگرچه این رویکرد با سینماگران فلسطینی، لبنانی و سوری آغاز شده، اما سینمای کشورهای مثل مصر، تونس و الجزایر هم در این راستا گام‌های جدی برداشته‌اند. حتی این نکت به کشورهای عربستان، امارات و کویت هم که سینمای نوپایی دارند سرایت کرده‌است.

جذب جوانان به سینمای بومی

از جهان عرب خبر می‌رسد که فیلمسازان کشورهای مختلف عربی و از جمله فلسطین قصد دارند با آثار خود جوانان کشورهای خود را جذب سینمای بومی و تولیدات داخلی کنند. این کار قرار است با تالیف داستان‌های بومی و تکنیک پیشرفته جهانی صورت بگیرد تا در هر دو زمینه محتوا و ساخت، به دل تماشاگران عرب‌زبان بنشیند. در شرایطی که صنعت سینما در جهان عرب در تلاش برای ادامه حیات و کسب موفقیت‌های بیشتر است، فیلمسازان عرب‌زبان روی این نکته تأکید می‌کنند که با توجه به شرایط روز جامعه جهانی، باید تغییراتی در شکل و ساختار تولیدات سینمایی ایجاد و آنها را به‌روز کرد. این به‌روز کردن درحالی بایستی صورت گیرد که داستان‌های محصولات سینمایی همچنان در همان ژانرهایی تولید شوند که محبوب عموم تماشاگران هستند اما باید رویکردی هویتی به جهان عرب داشته باشد.

رهایی از پلاک‌باست‌های هالیوودی

از درام‌های خانوادگی و کمدی‌های رمانتیک گرفته تا اکشن‌های دلهره‌آور و درام‌های ترسناک که به‌تازگی مورد توجه فیلمسازان و تماشاگران کشورهای عربی قرار گرفته. صنعت سینمای جهان عرب نیازمند تغییراتی عمده است. این تغییرات از این نظر جدی گرفته شده زیرا تماشاگران سینما که جوانان بخش عمده آن را تشکیل می‌دهند، با استفاده کردن از وسایل تازه‌ای چون اینترنت و شبکه‌های اجتماعی با تغییرات زیادی روبه‌رو بوده‌اند. حالا صنعت سینما باید خودش را با این تغییرات وفق داده و دست به تولید آثاری بزند که با شرایط امروز تماشاگران و جوانان همخوانی داشته باشد. تحلیلگران سینمایی بر این باورند که در صورت عدم تغییرات عمده در نوع نگاه صنعت سینمایی جهان عرب و همراهی آن با خواسته‌های امروزی جامعه عرب‌زبان، تولیدات بلاک‌باستی هالیوود می‌تواند زمام امور را در دست گرفته و تسلط خود بر جدول گیشه نمایش سینماها را حفظ کند. این درحالی است که در سال‌های اخیر، تولیدات جذاب و سرگرم‌کننده عرب‌زبان توانسته رکوردهای فروش را در کشورهای مختلف عربی شکسته ویر تولیدات جنگلی و پیرسروصدای هالیوودی برتری پیداکنند.

از چالش‌های عربی تا نیاز به تغییرات

موقعیت صنعت سینمای جهان عرب زمانی با چالش روبه‌رو می‌شود که کشورهایی چون عربستان سعودی، امارات متحده عربی و کویت صاحب صنعت سینمایی نوپا بوده و هنوز مثل لبنان، مصر یا سوریه فاقد یک صنعت سینمایی قوی و کهن هستند.

با این‌حال و با وجود آن‌که هنرمندان این کشورها هم در حال برداشتن قدم‌های ابتدایی خود هستند، فیلم‌های شان با موفقیت‌های بسیار خوبی روبه‌رو شده

در همین ارتباط رابرتی فرهنگی کشورمان در آنکارا همزمان با اکران پویانمایی مذکور در بیش از ۱۳ سینما شهر آنکارا و همچنین به‌منظور تبلیغ و بازتاب این اقدام، مراسم آغازین این انیمیشن را با حضور تعدادی از دانش‌آموزان ایرانی در یکی از سینماهای شهر آنکارا برگزار کرد. تهیه‌یوستر انیمیشن و سینماهای در حال اکران، انتشار پوستر و تیزر در فضای مجازی در اختیار نمایندگی فرهنگی، ارسال پوستر به برخی از

شکل‌گیری سینمای بومی در دل جنگ رسانه‌ای

فیلمسازان عرب و فلسطینی راه جدیدی را در عرصه سینما پیش گرفته‌اند و در تولیدات خود بر حفظ سنت‌ها و گفتمان مقاومت منطقه‌ای اصرار دارند

این کارگردان جوان افزود: «کودکان و نوجوانان جهان عرب تفاوت بسیار زیادی با هم‌سن و سالان خود در اروپا و آمریکا دارند و مسائل و مشکلات و دردهای آنان از جنس دیگری است. برای همین است که ما فیلمسازان بومی باید دست به‌کارشده و محصولاتی تولید کنیم که خاص پچه‌های خردمان است و از دل فرهنگ و سنن خود ما برخاسته باشد.»

داستان نقطه‌قوت سینمای عرب در نبردی ناعادلانه

احمد الخوداری، فیلمساز معتبر جهان عرب که فیلم «آماکوره، او درباره یک دیال‌کننده اینفلوئنسری است و با تصادفی روبه‌رو شده که حافظه‌اش را پاک کرده، موافق این نکته است که تماشاگران نوجوان و جوان عرب‌زبان

دلایلی برای خوشبینی

اهل فن به این موضوع اشاره می‌کنند که دو دلیل برای خوشبینی وجود دارد که براساس آن می‌تواند به بارورتر شدن صنعت سینمای جهان عرب کمک کند؛

اولی از آن‌تر شدن وسایل و ادوات فیلمسازی است که

رسانه‌ها و مراکز فرهنگی و هنری، گفت‌وگو با برخی از مدارس شهر آنکارا برای معرفی اثر و آمادگی برای برگزاری اردوهای مشترک دانش‌آموزی برای تماشای فیلم توسط دانش‌آموزان ترک و... از جمله اقدامات این نمایندگی فرهنگی بود. لازم به ذکر است انیمیشن بیعی قهرمان در سی‌وششمین جشنواره بین‌المللی فیلم کودکان و نوجوانان توانست برپونه زرین بهترین پویانمایی را از آن خود کند.

برخلاف هم‌تایان غربی خود که بیشتر به‌دنبال سرگرمی و فانتزی هستند، به محتوای داستان فیلم‌ها اهمیت زیادی می‌دهند و می‌خواهند با داستان‌هایی سرگرم‌کننده روبه‌رو شوند که وصف حال شرایط و زندگی‌شان است: «این روزها شاهد آن هستیم که شبکه‌های خانگی نمایش فیلم هم چون تفلیکس، وی‌دی‌تی‌وایر و دیگران تلاش‌سختی می‌کنند تا جوانان ونوجوانان جهان عرب را جذب سریال‌ها و فیلم‌های خود کنند. تلاش زیادی صورت می‌گیرد تا محصولات بومی با بلاک‌باست‌هایی چون «ناپ‌گان» یا «بیسر‌های بد» مقایسه شده و این‌طور نتیجه‌گیری شود که تماشاگران عرب‌زبان بهتر است ببینند چنین محصولات باکیفیتی باشند تا تولیدات بومی. به صورت طبیعی فشار بسیار زیادی روی هنرمندان داخلی هست و ما با هزینه‌های مشخصی مشغول تولید فیلم‌های مان هستیم که قابل مقایسه با رقم تولید پروژه‌های هالیوودی نیست. این نبردی ناعادلانه است که نقطه‌قوت ما مربوط به این می‌شود که هنرمندان عرب‌زبان داستان‌ها و محتوایی را مورد استفاده قرار می‌دهند که اختصاصی به مردم همین منطقه دارد.»

میراث فرهنگی گذشتگان

فرح‌ناپوسی، فیلمساز فلسطینی هم با تأکید بر میراث فرهنگی گذشتگان خود، می‌گوید، میل و عطش او برای فیلمسازی برای این بوده که داستان‌های مردم سرزمین خود را برای مخاطبان به تصویر بکشد: «فکر می‌کنم این نکته بسیار مهمی است که جوانان ونوجوانان الگوها و مدل‌هایی دارند که به آنها احترام می‌گذارند و تجسین‌شان می‌کنند. وظیفه ما به‌عنوان هنرمند این است که به آنها مدل‌ها و الگوهای درست و مناسب را پیشنهاد کنیم تا الگوهای درونی و پنهان آنها را شکل داده و سازماندهی کند. فیلم‌ها من درباره فلسطین و مردم آن است. این مضمون بیش از چند دهه مورد توجه هنرمندان جهان عرب بوده‌است. این روزها که غزه در حال ویرانی کامل است و اهالی آن قتل عام می‌شوند، من در مقام فیلم‌از علاقه‌مند ساخت فیلم‌هایی هستم که دارای عمق و مفهوم باشند تا واقعیت‌های تلخ زندگی فلسطینی‌ها را به بقیه مردم جهان عرب به نمایش بگذارم. در این رابطه، هر آنچه که جوانان و نوجوانان جهان عرب را درگیر خود می‌کند، مرا نیز درگیر می‌کند.»

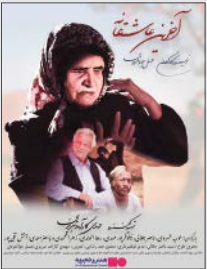
برش

راه را برای تولید تعداد بیشتری فیلم فراهم کرده و دومی رشد فضاهای اجتماعی مثل یوتیوب که امکان نمایش فیلم‌ها را سهل‌تر می‌کند. هنرمندان عرب‌زبان در این نکته وحدت نظر دارند که مبارزه برای جذب تماشاگران بومی، مبارزه‌ای ادامه‌دار است که راه پیروزی در آن همراه شدن با پیشرفت‌های تکنیکی معاصر و استفاده از آن برای تعریف داستان‌هایی بومی و عربی است.

اکران

«آخرین عاشقانه» روی پرده رفت

مراسم رونمایی و افتتاحیه فیلم سینمایی «آخرین عاشقانه» به‌نویسندگی و کارگردانی عسل جوانمردی و تهیه‌کنندگی مهدی کارآمدتبریزی امروز ساعت ۱۷ در پردیس سینمایی چهارسو و در گروه سینمای «هنرو تجربه» برگزار می‌شود.

در آستانه اکران از پوستر این فیلم نیز رونمایی شد. داستان این فیلم درباره حوری دختری میانسال و ناپیوست که در روستایی به تنهایی زندگی می‌کند و در پی اداکردن نذر قدیمی‌اش است. نذر او به‌خاطر بازگشت نامزدش است که از زمان جنگ تحمیلی مفقودالثر شده است. حوری بعد از گذشت ۳۳ سال همچنان امید به بازگشت او دارد. سیدناصر جلالی، حوریه خسروی، نیلوفر پورمهدی، رها لوندی، زهرا محمدی و با هنرمندی آتش تپو یور بازیگران آخرین عاشقانه هستند. عسل جوانمردی علاوه بر کارگردانی فیلم بلند آخرین عاشقانه، فیلم‌های کوتاه «کاج قرمز»، «کاش چشم دل ببیند»، «مامان پر»، «رد پای خدا»، «درآمدن‌آبودن» و... را ساخته که در جشنواره‌های مختلف به نمایش درآمده‌اند. لازم به ذکر است همزمان با اکران آخرین عاشقانه اکران، آنلاین این فیلم نیز آغاز شده‌است.

رویداد

خودنمایی آثار ایرانی در جشنواره‌های اروپایی

مستند «کشیم عاشق» و پویانمایی «در سایه سرو» به بخش جشنواره‌های سینمایی کشورهای فرانسه و رومانی راه یافتند. مستند کشیم عاشق به کارگردانی امیر آقابعداللهی که در شانزدهمین جشنواره «سینماحقیقت» روی پرده رفت و جایزه بهترین مستند کوتاه و بهترین تدوین را دریافت کرد، به بخش مسابقه چهلمین دوره جشنواره MNIGOUTE در کشور فرانسه راه یافت. این جشنواره که از معتبرترین جشنواره‌های تخصصی حیات‌وحش در اروپا به‌شمار می‌رود، از ۲۹ اکتبر تا ۳ نوامبر (۸ تا ۱۳ آبان) در شهر مینیوت فرانسه برگزار خواهد شد. همچنین پویانمایی «در سایه سرو» ساخته شیرین سوهانی و حسین ملایمی برای حضور در بخش مسابقه فیلم‌های کوتاه نوزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های انیمیشن بخارست «انیمست» راهی کشور رومانی شد. این انیمیشن ۱۹ دقیقه‌ای از تولیدات جدید کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در کنار ۹ انیمیشن کوتاه دیگر از کشورهای فرانسه، هلند، اسپانیا، اتریش، آلمان، کرواسی، لهستان و بلغارستان در گروه ۴ بخش مسابقه به نمایش در آمد. نوزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های انیمیشن بخارست انیمست از ۱۳ تا ۲۲ (۴ تا ۱۳ نوامبر ۱۴۰۴) در کشور رومانی در حال برگزاری است.

قاب

احترام به بانوی هنرمند

همزمان با اکران فیلم آغوش باز به‌عنوان آخرین نقش‌آفرینی احترام برومند در پردیس سینمایی باغ کتاب از بیش از نیم قرن هنرنمایی این بانوی پیشکسوت تقدیر به‌عمل می‌آید. برومند که فعالیت هنری خود را پیش از انقلاب شروع کرده پس از انقلاب با ادامه آن در حرفه بازیگری و با وجود گزیده‌کاری اما با کارگردانان بنام سینمای ایران همچون فیلم «دیشب باباتو دیدم»، رسول صدرعاملی، فیلم «فروشنده»، اصغر فرهادی، فیلم «طلا»، پرویز شهبازی و... همکاری کرده‌است.

